

[Rishøj]

men at der også skulle stå »som hovedregel«, mener vi ikke havde været nødvendigt.

Derudover er der den svaghed at støtten til ANC og til befrielsesbevægelserne, herunder støtten til ANCs informationsvirksomhed i Danmark, beklageligvis ikke er med. Her kan vi gøre opmærksom på, at Finland og Sverige har en ordening, hvorefter frihedsbevægelserne får direkte støtte, også støtte til deres informationsvirksomhed, og det beklager vi dybt ikke er med. På det punkt håber jeg at den radikale ordfører lige vil forklare, hvorfor Danmark i det tilfælde ikke kan støtte vores forslag. Men som helhed er ændringsforslaget et fremskridt i forhold til den bestående tilstand. Vi vil naturligvis være på vagt, når dette forslag skal udmøntes i lovgivning til foråret; det er jo her, slaget skal stå. Det er godt, at der i ændringsforslaget er sat datoer på, sådan at vi er sikre på, at de lovforslag, der skal vedtages som konsekvens af dette beslutningsforslag, kan vedtages, før folketinget bliver sendt hjem til sommer.

I det arbejde vil vi naturligvis lægge vægt på, at eksport- og importforbudet bliver så tæt som muligt, og vi vil gøre, hvad vi kan for at overbevise det radikale venstre om, at der, når nu vi standser for 99 pct. af al eksport og import, også burde være en direkte støtte til de kræfter, som vi med sikkerhed ved skal overtage magten den dag, Sydafrika bliver en anden stat, ikke længere er en apartheidstat. På det punkt er vi uenige med de radikale, men ændringsforslaget er alligevel klart et fremskridt i forhold til den bestående tilstand, og det kan kun beklages, at regeringspartierne altså ikke har kunnet besinde sig og stemme for det, men stadig væk hovedsagelig lægger vægt på, at man kan løse disse problemer gennem hensigtsregler. Det tror vi ikke på.

Stinus (RV):

Den 14. september 1985 vedtog det radikale venstres landsmøde en fordømmelse af, som det hed, »det umenneskelige apartheidstyre i Sydafrika«. I udtalelsen fra landsmødet hed det videre:

»Alle egnede midler, herunder skærpede økonomiske sanktioner og afvikling af den danske kulimport, må tages i brug for at bringe apartheidstyret til fald. Først når dette

er sket, kan Sydafrikas forhold til det internationale samfund blive normalt.«

Jeg vil gerne udtrykke glæde over, at sådanne sanktioner, som klart udtrykker Danmarks holdning over for systemet i Sydafrika, nu vedtages.

Et lille skår i glæden er det, at forslaget ikke vedtages i så stor enighed, som det på et tidspunkt så ud til at kunne blive tilfældet, men der er alligevel ingen tvivl om bred politisk enighed et meget lang stykke ad vejen, og at dette forslag udtrykker, hvad jeg før kaldte Danmarks holdning til apartheidssystemet. Som sådant er det et signal til regeringen i Sydafrika, et signal til den sorte befolkning i Sydafrika og et signal til den øvrige verden.

I løbet af en måneds tid vil der foreligge et lovforslag, som skal sætte stop for kulimporten fra Sydafrika, og inden 1. april et lovforslag, som skal bringe handelssamkvemet med Sydafrika helt til ophør.

I den forbindelse kommer vi naturligvis også til at se på spørgsmålet om transport til Sydafrika på danskejede skibe. Jeg vil gerne understrege, at det radikale venstre i udtrykket »som hovedregel« ikke lægger nogen mulighed for permanent dispensation for et import- eller eksportforbud. Vi lader os hverken påvirke eller skræmme af helsidesannoncer i socialdemokratisk presse i dag. Vi er, som vi tidligere har givet udtryk for, parat til at lade muligheden for en kortere dispensationstid stå åben, hvis helt specielle forhold taler for det.

Jeg vil også gerne understrege, at når der i forslaget står »snarest muligt«, betyder det snarest muligt, og det betyder, at der skal sættes datoer på i lovforslaget, muligvis forskellige datoer for import- og eksportforbud, men præcise og kortfristede datoer.

Det er givet, at danske virksomheder vil blive ramt af både import- og eksportforbud. På den anden side kan det, som nu gennemføres, ikke komme som en stor overraskelse for noget dansk firma, og der er da heldigvis også eksempler på, at danske virksomheder har forstået det politiske budskab og allerede har afviklet deres interesser i Sydafrika.

Det radikale venstre er opmærksom på, at meningene om økonomiske sanktioner er delt, også blandt Sydafrikas sorte befolkning, og vi er klar over, at også den sorte befolkning kommer til at mærke sanktionerne, når